

Fráveruþrygd

tryggingartreytir

TRYGD

nr. 35-01
September 2021

www.trygd.fo

Innihaldsyvirlit

I Alment

1	Lóggáva og varnarting	3
2	Upplýsingarskylda	3
3	Tryggingartakari	3
4	Hvør kann tryggjast?	3
5	Tryggingarupphæddir	3
6	Gildiskoma og høvuðsforfall	3
7	Inntekning og yvirlit yvir starvsfólk	3
8	Tryggingartíðarskeið og uppsøgn	4
9	Hvar tekur tryggingin við?	4
10	Víðkan og undantøk	4
11	Tryggingargjald	4
12	Prístalsviðgerð	4
13	Váðabroytingar, ið Trygd skal hava boð um	4
14	Broytingar	4
15	Force Majeure	4

II Fráverutrygd ásetingar

16	Nær tekur tryggingin við?	5
17	Bíðitíð (karenstíð)	5
18	Hvør frávera gevur rætt til endurgjald?	5
19	Hvør frávera gevur ikki rætt til endurgjald?	5
20	Tá skaði hendir	5
21	Krav fellur burtur	6
22	Ósemja	6

I Alment

1 Lóggáva og varnarting

- 1.1 Umframt hesar tryggingartreytir og møguligar ser treytir í tryggingarskjalinum eru tær í Føroyum galdandi lógir og kunngerðir um tryggingaravtalur og tryggingarvirksemi galdandi.
- 1.2 Rættarmál móti Trygd skal fremjast við Føroya Rætt.

2 Upplýsingarskylda

- 2.1 Tryggingartakarin hevur skyldu til at upplýsa allar umstøður, ið Trygd metir vera neyðugar fyri at tekna tryggingina og fyri at meta um váðan hjá felagnum. Hetta er galdandi, tá ið tryggingin verður teknað, eins og tað er galdandi seinni.
- 2.2 Skeivar upplýsingar kunnu hava við sær, at rætturin til endurgjald verður avmarkaður ella fellur burtur. Sí í hesum sambandi Tryggingaravtalulógina §§ 4-10.
- 2.3 Hevur tryggingartakarin goldið ov lítið í tryggingargjaldi orsakað av at hava latið skeivar ella ófullfíggaðar upplýsingar til Trygd, hevur tryggingartakarin skyldu til at gjalda Trygd vantandi gjaldið, umframt møgulig ómaksgjöld.
- 2.4 Hevur tryggingartakarin goldið ov nógv í tryggingargjaldi orsakað av at hava latið skeivar ella ófullfíggaðar upplýsingar til Trygd, verður hetta ikki endurgoldið.

3 Tryggingartakari

- 3.1 Tryggingartakari er tann fyrítøka, sum er nevnd í tryggingarskjalinum.
- 3.2 Tað er tryggingartakarin, ið hevur rættindi at ráða yvir tryggingini. Hetta er somuleiðis galdandi í teimum førum, har tryggingin fevnir um fleiri tryggjað.
- 3.3 Tað er tryggingartakarin/fyrítøkan, sum er móttakari av einum møguligum endurgjaldi.
- 3.4 Tað er ein treyt, at fyrítøkan hevur havt ein støðugan umsetning í minsta lagi 12 mánaðir frammanundan, at tryggingin bleiv teknað.

4 Hvør kann tryggjast?

- 4.1 Fyrítøkan kann tekna Fráverutrygd fyri tey, sum eru í starvi í fyrítøkuni ella sum hava starvstilknyti til fyrítøkuna. Tey sum eru fevnd av Fráverutrygd eru nevnd í tryggingarskjalinum.
- 4.2 Fráverutrygd fevnir um fráveru vegna heilt ella partvist áarbeiðsføri, ið er beinleiðis orsakað av, at ein ella fleiri tryggjað gerast sjúk ella koma fyri skaðatilburði (sí grein 18). Sambært grein 3 er tað fyrítøkan, sum tryggingartakari, ið fær eitt møguligt endurgjald útgoldið.
- 4.3 Um fyrítøkan ikki ynskir, at tryggingin skal halda fram fyri ávís starvsfólk, tá tryggingartíðarskeiðið (sambært grein 8), endar, skal tryggingin sigast upp fyri hesi starvsfólkini.

- 4.4 Tryggjaði fara úr tryggingini av sær sjálvum:

- a. Um tryggjaði ikki longur er í starvi í fyrítøkuni ella ikki longur hevur starvstilknyti til fyrítøkuna.
- b. Tá tryggjaði er komin til fólkapensjónsaldur sambært ta til eina og hvørja tíð galdandi lóggávu um almannapensjónir.
- c. Um fyrítøkan steðgar virkseminum.

- 4.5 Sambært grein 7, er tað tryggingartakarin, sum til eina og hvørja tíð hevur ábyrgdina av, at Trygd hevur eitt dagført yvirlit yvir tey tryggjaðu.

5 Tryggingarupphæddir

- 5.1 Valda tryggingarupphæddin framgongur av tryggingarskjalinum og er knýtt at einstaka tryggjaða/einstaka p-talinum. Upphæddin fyri tey einstøku tryggjaðu kann vera ymisk.
 - 5.1.1 Um tryggingartakari ynskir at broyta tryggingarupphæddina í mun til uppruna upphæddina, eru bíðitíðirnar (karenstíðirnar) (sambært grein 17), galdandi frá tí, at tryggingarupphæddin verður broytt.
 - 5.2 Tryggingarupphæddin fyri hvønn tryggjaðan á tryggingarskjalinum, kann í mesta lagi verða tann hægra av niðanfyrirstandandi upphæddum (sí eisini grein 20.16) :
 - a. hægri enn 80% av mánaðarliga miðalumsetninginum hjá fyrítøkuni, teir seinastu 12 mánaðirnar áðrenn tryggingin bleiv teknað, deilt við talinum av starvsfólkum í fulltíðarstarvi í tíðarskeiðnum.
 - b. hægri enn 80% av mánaðarligu miðallønini seinastu 12 mánaðirnar áðrenn fráveruna.
 - 5.3 Fyri at roknað eitt møguligt endurgjaldskrav, er tað ein fyrirtreyt, at bókhaldið hjá fyrítøkuni leypandi verður dagført í tráð við góðan bókhaldaraskikk, soleiðis at tað ber til, at uppgera umsetningin mánaðarliga. Trygd kann í sambandi við viðgerð av endurgjaldskravi innheinta neyðugar ískoytisupplýsingar.

6 Gildiskoma og høvuðsforfall

- 6.1 Tryggingartakarin ger av, nær tryggingin skal koma í gildi. Gildiskomudagurin sæst á tryggingarskjalinum.
- 6.2 Høvuðsforfall er 1. januar á hvørjum ári, og tryggingargjaldið verður eisini javnað tá.

7 Inntekning og yvirlit yvir starvsfólk

Inntekning

- 7.1 Inntekning er altíð tann 1. í einum mánaði. Um tryggjaði verður settur í starv áðrenn tann 15. í einum mánaði, verður tryggingin teknað tann 1. í inniverandi mánaði. Um tryggjaði verður settur í starv aftan á 15. í einum mánaði, verður tryggingin teknað tann 1. í fylgjandi mánaði. Yvirlit yvir tryggjað

Yvirlit yvir starvsfólk

- 7.2 Áðrenn tryggingin kann koma í gildi, skal Trygd hava eitt yvirlit yvir tey, ið tryggingartakarin ynskir at tryggja.
- 7.3 Endurgjald fyri fráveru orsakað av óarbeiðsføri vegna sjúku ella skaðatilburð, fæst bara fyri tey starvsfólk, ið standa á yvirlitinum, sum tryggingartakarin letur Trygd.
- 7.4 Tað er tryggingartakarin, sum til eina og hvørja tíð hevur ábyrgdina av, at Trygd hevur eitt dagført yvirlit yvir tey tryggjaðu.
- 7.5 Um tryggingartakarin ynskir at tryggja nýggj starvsfólk, skal tryggingartakarin dagføra yvirlitið yvir tryggjað.
- 7.6 Um starvsfólk fer úr starvi, hevur tryggingartakarin skyldu til at dagføra og geva Trygd dagfórda yvirlitið yvir tey, ið framyvir skulu verða fevnd av tryggingini.

8 Tryggingartíðarskeið og uppsøgn

- 8.1 Tryggingin verður teknað fyri eitt tryggingarár í senn, og verður endurnýggjað av sær sjálvum, um ikki annað er avtalað. Tryggingarárið er frá 1. januar til 31. desember.
- 8.2 Tryggingin kann sigast upp av báðum ørtum, við í minsta lagi 30 daga varningi til eitt høvuðsforfall.

9 Hvar tekur tryggingin við?

Tryggingin tekur við í Føroyum.

10 Víðkan og undantøk

- 10.1 Tørvurin á trygging kann vera ymiskur frá fyrítøku til fyrítøku.
- 10.2 Um serligar víðkanir og undantøk, sum víkja frá tryggingartreytunum fyri Fráveru-trygd eru galdandi fyri tryggingina, sæst hetta á tryggingarskjalinum. Í so fall koma serligu víðkanirnar og undantøkini í tryggingarskjalinum framum tryggingartreytirnar.
- 10.3 Tað er umráðandi at kanna tryggingarskjalið fyri at tryggja sær, at tryggingin samsvarar við tørvin hjá fyrítøkuni.

11 Tryggingargjald

- 11.1 Gjaldið verður ásett eftir tryggingarupphæddini (sambært grein 5).
- 11.2 Fyrsta tryggingargjaldið og uppkavsgjald fella til gjaldingar, samstundis sum tryggingin kemur í gildi, og seinni tryggingargjöld og uppkavsgjöld fella til gjaldingar, tá tryggingarárið byrjar 1. januar.
- 11.3 Verður tryggingargjaldið ikki goldið aftaná fyrsta krav, sendir Trygd nýggja skrivliga gjaldsáminning, og tryggingartakarin verður skuldskrivaður fyri áminningargjald.
- 11.4 Í áminningarskrivinum verður tilskilað, hvør rættarfylgja stendst av, at tryggingargjaldið ikki verður goldið innan freistina, ið er ásett í skrivinum.

11.5 Tílik áminning verður ikki send, fyrr enn 14 dagar eru farnir, síðani gjaldsfreistin sambært fyrsta uppkravi er farin. Verður ikki goldið innan 14 dagar eftir áminningina, fellur ábyrgdin hjá Trygd burtur.

11.6 Rætturin til endurgjald kemur aftur í gildi frá tí degi, eftirstøðan við áløgðum áminningargjöldum verður goldin.

12 Prístalsviðgerð

- 12.1 Tryggingargjaldið verður javnað sambært brúkaraprístalinum hjá Hagstovu Føroya einaferð um árið. Grundarlagið er prosentvøkstur av brúkaraprístalinum fram til 3. ársfjórðing samanbórið við sama tíðarskeið árið fyri.
- 12.2 Broytingin fær virknað til høvuðsforfall á tryggingini. Er prosentvøksturinn minni enn 2%, verður gjaldið tó javnað við 2%. Verða ongi nýtilig almenn brúkaraprístøl kunngjørd, hevur Trygd rætt til at javna við øðrum grundarlagi.

13 Váðabroytingar, ið Trygd skal hava boð um

- 13.1 Trygd skal beinanvegin hava skrivliga fráboðan:
- Um fyrítøkan steðgar virkseminum.
 - Um broytingar eru í ognarviðurskiftunum.
 - Um fyrítøkan verður umskapað.
 - Um fyrítøkan skiftir bústað.
- 13.2 Hevur Trygd ikki fingið boð um omanfyreivndu broytingar, og broytingin viðførir váðabroyting, kann eitt møguligt endurgjald verða niðurskrivað ella fella heilt burtur.

14 Broytingar

- 14.1 Hækkar Trygd prísinn ella broytir tryggingartreytirnar, verður hetta fráboðað minst 30 dagar áðrenn høvuðsforfall í januar mánað.
- 14.2 Trygd kann somuleiðis herða tryggingartreytirnar og/ella hækka tryggingargjaldið, um eitt nú afturvendandi endurgjaldskrøv verða fráboðað. Herðir Trygd tryggingartreytirnar og/ella hækka tryggingargjaldið, hevur Trygd skyldu til skrivliga at boða tryggingartakaranum frá hesum við 30 daga varningi til mánaðarlok.
- 14.3 Verða tryggingartreytirnar herdar, kann tryggingartakarin siga tryggingina upp, í seinasta lagi tann dagin herdu treytirnar koma í gildi.
- 14.4 At tryggingin verður prístalsviðgjørð er ikki at meta sum ein herðing av tryggingartreytunum.

15 Force Majeure

- 15.1 Ábyrgdin hjá Trygd fellur burtur í førum har force majeure forðar Trygd í at útinna sínar skyldur. Umstøður, sum eru fevndar av force majeure eru t.d. krígs og yvirgangsgærðir, náttúruvanlukkan, farsóttir ella alheimfarsóttir, ósemjur á arbeidsmarknaðinum e.l.
- 15.2 Tað er bert í førum, har Trygd als onga ávirkan hevur á viðkomandi hending/umstøðu at vísast kann til force majeure. Talan skal vera um heilt serliga umstøðu/hending, sum førir við sær, at tað er ómøguligt hjá Trygd at halda sínar skyldur.

II Fráverutrygd ásetingar

16 Nær tekur tryggingin við?

- 16.1 Tryggingin fevnir um fráveru vegna óarbeiðsfæri, sum hendir í tryggingartíðarskeiðnum (sambært grein 18 – sí tó eisini grein 17).
- 16.2 Fyri at talan skal vera um óarbeiðsfæri sambært hesum tryggingartreytunum, skal hetta standast av sjúku, har fyrstu sjúkuveðkennini ikki vístu seg fyrr enn í tryggingartíðarskeiðnum.
- 16.3 Tryggingin fevnir ikki um fráveru vegna óarbeiðsfæri, sum stendst av sjúku (ella árin av hesum), har sjúkuveðkennini vístu seg, áðrenn tryggingin varð teknað.
- 16.4 Tryggingin dekkar upp til 12 mánaðir, frá tí óarbeiðsfærið varð staðfest.

17 Bíðitíð (karenstíð)

- 17.1 Tryggingin fevnir ikki um fráveru tær fyrstu 3 vikurnar av óarbeiðsfæri vegna sjúku- ella skaðatilburði.
- 17.2 Tryggingin fevnir ikki um fráveru vegna óarbeiðsfæri, sum stendst av sjúku, fyrr enn 6 mánaðir eftir at tryggjaði bleiv fevndur av tryggingini. Eftir at 6 mánaðar bíðitíðin (karens) er farin, er 3 vikurs bíðitíðin, sambært grein 17.1, galdandi óansæð hvat fráveran stendst av.
- 17.2.1 Stendst fráveran vegna óarbeiðsfæri, orsakað av skaðatilburði, er 6 mánaða bíðitíðin (karenstíðin) ikki galdandi.
- 17.3 Frávera vegna óarbeiðsfæri hjá tryggjaða, sum stendst av sjúku, ið verður staðfest í bíðitíðini (karenstíðini) og sum heldur fram longri enn bíðitíðina, er ikki fevnt av tryggingini.
- 17.4 Um tryggingartakari ynskir at broyta tryggingarupphæddina í mun til uppruna upphæddina, eru omanfyrirstandandi bíðitíðir galdandi, frá tí at tryggingarupphæddin varð broytt.

18 Hvør frávera gevur rætt til endurgjald?

- 18.1 Tryggingin fevnir um fráveru vegna heilt ella partvíst óarbeiðsfæri, ið er beinleiðis orsakað av, at ein ella fleiri tryggjað gerast sjúk ella koma fyri skaðatilburði.
- 18.1.1 Við skaðatilburði er at skilja ein bráðlig hending, ið elvir til persónskaða.
- 18.2 Tað er ein treyt fyri at fáa endurgjald, at lækni, við kanning, staðfestir objektiv tekin um skaða ella sjúku, ið hevur við sær heilt ella partvíst óarbeiðsfæri. Hendan treytin er ikki uppfyllt, um tryggjaði einans hevur subjektiva pínu, ampa o.s.fr., sum lækni ikki kann staðfesta við kanning.
- 18.3 Heilt ella partvíst óarbeiðsfæri og væntaða sjúkra- og viðgerðarskeiðið skal skjalprógvast við lækna- og sjúkraváttan.

19 Hvør frávera gevur ikki rætt til endurgjald?

- Tryggingin fevnir ikki um fráveru vegna óarbeiðsfæri, sum beinleiðis ella óbeinleiðs stendst av:
- a. Fríðkandi viðgerð ella árin av hesum.
 - b. Fiti ella árin av fita.
 - c. Varandi sjúku ella versnan av varandi sjúku ella árin av hesum.
 - d. At tryggjaði sjálv(ur) hevur verið atvoldin til skaðan. Hevur gjørt skaðan við vilja. Hevur verið grovt óskettin ella verið í bardaga.
 - e. Sjálvvoldum fyllskapi. Ávirkan av narkotika ella líknandi.
 - f. Strongd ella árin av strongd.
 - g. Farsótt ella alheimsfarsótt.
 - h. Ferð í økjum, har almennu myndugleikarnir ávara móti heilsuvanda ella øðrum vanda t.d. kríggj, krígslíknandi umstøður ella borgarakríggj.
 - i. Innanhýsis umstøðum í fyrítøkuni – t.d. bygnaðarbroytingum, flytingum, lønarlækkun, uppsøgnum e.l.

20 Tá skaði hendir

Avmarking av skaða

- 20.1 Tryggingartakari og tryggjaði hava skyldu til at gera teirra besta fyri at avmarka avleiðingarnar av einum møguligum skaða ella sjúku.
- 20.2 Fyri at fáa endurgjald, skal tryggjaði samstarva við Trygd fyri at blíva arbeiðsfør/ur aftur so skjótt sum gjørligt við m.a. at luttaka í neyðugum kanningum, viðgerðum og uppafturnvenjingum.
- 20.3 Tryggingin dekkar ikki tap, sum er orsakað av manglandi viðvirkan til omanfyrirstandandi.

Skaðafráboðan

- 20.4 Um ein skaði hendir, antin skaða- ella sjúkutíburður, sum hava við sær fráveru í longri enn 3 vikur, er tað týðningarmikið, at skaðin verður fráboðaður til Trygd skjótast gjørligt. Hetta fyri at Trygd skal hava møguleika fyri at veita ráðgeving og vegleiðing til tryggingartakara so tíðliga í gongdini sum tilber, soleiðis at røttu stíginu kunnu verða tikin.
- 20.5 Tað er ein treyt fyri at fáa endurgjald útgoldið, at endurgjaldskravið verður fráboðað til Trygd skjótast gjørligt umvegis heimasiðuna hjá Trygd, www.trygd.fo, har oyðublað til hetta endamálið er at finna.
- 20.6 Tað er ein treyt, at Trygd fær tær upplýsingar og tey skjøl, sum Trygd metir eru neyðug fyri at kunna viðgera endurgjaldsspurningin.
- 20.7 Finnast neyðugu skjalprógvini ikki, ella eru skjölini ikki lesandi, kann Trygd nokta fyri at veita endurgjald. Tað er av stórum týðningi, at skaðafráboðanin er so nágreiniliga fylt út sum gjørligt.

20.8 Skaðar skulu fráboðast innanfyri 1 ár aftaná at óarbeiðsførið byrjaði. Trygd veitir ikki endurgjald fyri krøv, ið verða sett fram, seinni enn 1 ár aftaná, at óarbeiðsførið byrjaði.

Skjalfesting

20.9 Umframt skaðfráboðanina skal fyrítøkan/tryggjaði senda lækna og sjúkraváttan frá egnum lækna til Trygd.

20.10 Trygd tilskilar sær eisini rættindi til at útvega sær upplýsingar frá einum og hvørjum lækna, ið viðger ella hevur viðgjørt tryggjaða.

20.11 Ein treyt fyri at fáa endurgjald er, at tryggingartakari ella tryggjaði lata Trygd omanfyrinevndu upplýsingar, um Trygd metir hetta verða neyðugt.

Endurgjaldstíðarskeið

20.12 Hvørt endurgjaldstíðarskeið byrjar 3 vikur eftir, at tryggjaði bleiv óarbeiðsfør(ur) og kann í mesta lagi vara í 49 vikur.

20.12.1 Endurgjaldstíðarskeiðið byrjar tó beinanvegin um tryggjaði seinni gerst óarbeiðsfør(ur) av somu sjúku aftur.

20.13 Endurgjald fæst ikki fyri sama sjúku ella skaðatilburð, um hesin varar longri enn 12 mánaðir. Talan skal vera um ymiskar sjúku ella skaðatilburðir.

20.14 Tann av niðanfyristandandi hendingum, ið hendir fyrst, førir við sær, at tryggingartíðarskeiðið endar:

- Um tryggjaði verður frískmeldaður.
- Um tryggjaði ikki longur er í starvi í fyrítøkuni í sjúkratíðarskeiðnum.
- Tá 12 mánaða endurgjaldstíðarskeiðið endar.
- Tá tryggjaði er komin til fólkapersjónsaldur sambært ta til eina og hvørja tíð galdandi lóggávu um almannapersjónir.
- Um tryggjaði doyr.

Hvussu verður endurgjaldið roknað?

20.15 Samlaða endurgjaldið sambært hesi grein, er hámarks endurgjaldið. Tað framgongur av tryggingarskjalinum, hvørja mánaðarlaga tryggingarupphædd, tey einstøku tryggjaðu eru fevnd av.

20.16 Tryggingarupphæddin fyri hvønn tryggjaðan á tryggingarskjalinum, kann í mesta lagi verða tann hægra av niðan-fyrirstandandi upphæddum (tó í mesta lagi tryggingarupphæddina):

- hægri enn 80% av mánaðarlaga miðalumsetninginum hjá fyrítøkuni teir seinastu 12 mánaðirnar, áðrenn tryggingin bleiv teknað, deilt við talinum av starvsfólkum í fulltíðar starvi í tíðarskeiðnum.
- hægri enn 80% av mánaðarlaga miðallønini seinastu 12 mánaðirnar áðrenn fráveruna.

Mánaðarlaga hámarksendurgjaldið =

Mðr. miðalumsetningur 12 mðr. áðrenn skaðan $\times 0,8$
 Talið av fulltíðarstarvsfólkum í tíðarskeiðnum

20.17 Tryggjaði kann hava fleiri endurgjaldstíðarskeið, men samlað kunnu hesi ikki vara longri enn 36 mánaðir. Tó verður bíðitíð (karens) trekt frá. Tryggingin fellur burtur av sær sjálvum aftaná hetta.

Partvíst óarbeiðsføri

20.18 Um talan er um partvíst óarbeiðsføri, verður endurgjaldið roknað lutfalsliga millum virknar arbeiðstímar og fulla tíð (37 tímar).

20.19 Um óarbeiðsførið bert varir ein part av einum mánaði, verður endurgjaldið roknað sum lutfallið millum sjúkradagar og dagar í mánaðinum.

Onnur trygging

20.20 Um ein skaði er fevndur bæði av trygging hjá Trygd og trygging hjá øðrum tryggingarfelag, er talan um dupltrygging, og skulu tryggingarfeløgini deila útreiðslurnar. Hevur hitt tryggingarfelagið tikið fyrivarni fyri, at endurgjald bert verður veitt, um ikki dekningur er í øðrum tryggingarfelag, er sama fyrivarni galdandi fyri viðkomandi trygging hjá Trygd.

21 Krav fellur burtur

21.1 Um tryggingin fer úr gildi, skal endurgjaldskravið fyri ein skaða, sum er hendur í tryggingartíðarskeiðinum, vera Trygd í hendi í seinasta lagi 6 mánaðir eftir, at skaðin er staðfestur.

21.2 Í øðrum førum er tann til eina og hvørja tíð galdandi lóggávu um fyrning galdandi.

22 Ósemja

22.1 Er ósemja millum tryggingartakaran og Trygd um tryggingarviðurskifti, ella er tryggingartakaran ónøgdur við t.d. avgerð, ið er tikin í sambandi við skaða, ber til, eftir at hava roynt semju við viðkomandi deild, at venda sær til kæruføðgera okkara. Sí fleiri upplýsingar á heimasíðu okkara, www.trygd.fo.

**P/F Trygd
Tryggingarfelag**

Oknarvegur 5
P.O. Box 44
FO-110 Tórshavn
Faroe Islands

Tel. +298 358 100
Fax +298 317 211
trygd@trygd.fo
www.trygd.fo

Trygd hugsar um teg